

1909.

TAPOLCZAI LAPOK

EZELEŐTT: TAPOLCZA ÉS VIDÉKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN, KIADÓ ÉS TULAJDONOS: LÖWY B.

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-utca. Kéziratokat vissza nem adunk.	Előfizetési ár: Egész évre 10 K., felévre 5 K., negyedévre 2 korona 50 fillér.	Hirdetmények: megegyezés szerint. Nyílt-tér sora: 1 korona
--	---	---

Vörösmarty.

A főváros egyik népes terét néhány nap óta új szobor ékesíti. A Szózat költője szállott le újra közénk, hogy ércalakjával emlékünkbé idézze mindazt, amit csodaszép lantján egykor kidalolt: multak napfényes dicsőségét, dalias idők bátor leventéit, Zalan futását, Cserhalmot, Egert, a Szózatot és dalos lelkének többi századokra szánt gyönyörű alkotásait.

Vörösmarty akkor lépett föl az irodalom terén, amikor a szabadság fuvalma kezdte bontogatni üdítő szárnyait. Mihez hasonlíthatnók ezt az időszakot, ha nem a tavaszhoz, mikor a természet fakadni kezd, melegebb lesz a nap sugara és felolvasztja a tél fagyát, havát, szép, zöld szőnyeggel vonja be s apró virágokkal díszíti a mezőt, a rétet. Élet, vidám, mosolygó élet jelentkezik a természet növény-és állatvilágában. Mily egészen más idő ez, mint a fagyos tél, mikor kihalt vagy öntudatlan álomba merül a természet. Ilyen álomból ébredt 1815 után az emberiség. Szeretett a régi dicsőség és nagyság erényeinek csodálatába merülni. Örömet olvasta az eposzokat, melyek a nagy idők hőseit rajzoltak le neki. E gondolkodás indította Vörösmartyt Zalan futásának megírására, mely 1825-ben jelent meg. A költő kebeleben nagyra kelendő kép-

zeletek villannak meg diadalmas Ügek-ről s a deli Álmosról, s Álmosnak büszke fiáról, párducos Árpádról. Derengő lelke előtt lobogós kopjak és kardok acéli szegdelik a levegőt; látja, hogy kacagányos apák s heves ifju leventék szaguldó lovakon mint törnek halni vagy élni. Zászlódat látom, Bulesu s szemem árja megindul!

Mily más idők! Mennyire eltér a hetvenes, nyolcvanas évek gondolkodásától, mikor rettegünk minden háborútól, s ha mégis kitör, lokalizáljuk, másrészt társulatokat alapítunk az örök béke terjesztésére, államferfiaink interparlamentaris konferenciákat tartanak s a diplomata hágai értekezlete a választott bíróság eszméjét hangoztatja, mely talán örökre mellőzi az ágyuk és más fegyverek használatát. Mily egészen más érzés diktálta Vörösmartyt a föntebbi és hasonló sorokat! S mikor most országszerte lelkesedéssel hangoztatják e nagy költő nevét: ez biztos jele amaz idők közeledésének, ama világnézet ismétlődésének, mely Vörösmarty ajkaira adta a régi dicsőség magasztalását. Ujra felébred szívünkben a vallás és erkölcs, a patriotizmus, a vitézség, a hősiség, a férfias büszkeség, a nemes öntudat hatalmas érzése. At fogjuk érezni az adott szó szentségét, büszkének leszünk arra, hogy magyarok vagyunk és a szent korona hű jobbagyai lehetünk.

Habár Vörösmartyt is akadunk néha egy-egy mosolygó és vidám, naiv és kedves képre, gondolatra, műveinek főbb jellemvonása lirájában sem lehet más, mint epikai és drámai alkotásai-ban. Itt is a hideg és ünnepélyes, fen-séges és magasztos tárgy és hang nyilvánul. Ódai szárnyalással, megragadó ellentétekkel, a nagyszerű képek árjával áraszt el bennünket.

A nagy nemzeti és emberi eszmék érdeklik őt. Sokszor még a csekélyebb jelentőségű tárgyat sem tudja maskép felfogni, mint egy részt az egészben, egy darabot a nagy egységből. De főleg a haza eszmeje tölti el a szívét és eszét. A főtí dal, a Honszeretet, Liszt Ferenchez, a Hontalan, az Élő szobor, és számos más költeményében a haza sorsa aggasztja és hevíti dalra. Az uri hölgyhöz, a Magyar hölgyekhez elkeseredve, majd esdekelve szól, és magasztos hivatásuk teljesítésére hívja fel. Mennyire kétségbeejt a haza elvesztének gondolata is, azt a fennem-lített és a lengyel nemzetre vonatkozó két költeménye: a Hontalan és az Élő szobor mutatják. De legkiáltóbb hazafias szözata maga a Szózat, mely jóval több, mint félszázad óta Kölcsey Himnusza mellett tolmácsa volt a magyar nemzet hazafias lelkesedésének.

Élete utolsó előtti évében, 1854-ben, mikor csak négy költeményt tud teremteni, alkotta meg vérző lelke ha-

T A R C A.

Vörösmarty Mihály levelezéséből.

Nemrégiben hét olyan levél került nyilvánosságra, amelyek az 1825. és 1852. évek közti időben részint Vörösmartyhoz intézettek, részint ő tőle származtak. A levélírók Vörösmartyt kívül, Deák Ferenc, Wesselényi Miklós, Kölcsey Ferenc és Garay János. E leveleket Könyi Manó, aki újabbkori történetünk és közéletünk annyi érdekes és becses ereklyéjét őrizte meg az elfeledéstől, adta át a nyilvánosságnak.

E levelek Magyarország legdicsőbb korszakát, a modern Magyarország megalakulásának korát állítják elénk, e korszak lángelméjű férfait látjuk fejlődésükben, nehéz, küzdelmes munkájukban és meghiit baráti érintkezésükben. Vörösmarty, Deák, Wesselényi Miklós, Kölcsey nagy alakjai vonulnak el szemünk előtt. Mindegyiktől hallunk jellemző mondásokat vagy érdekes adatot. A

középpontban Vörösmarty, a költő, a hű barát, a családapa áll.

Mindjárt az első levélben a huszonkét éves Deák Ferencet látjuk, amint tanácsot kér Antal fiére egy munkájának kiadására és ragaszkodását fejezi ki barátjának, a huszonöt éves Vörösmartyt, ki ép akkor adta ki, mint kezdő, első nagy művét, a Zalan futását, amelylyel a magyar irodalom fenykora megkezdődött. Deák Ferenc ismerte már a mű egy részét. Mily érdekes Magyarország jövőjére szimbolikus jelenet volt az, midőn néhány héttel a levél írása előtt, egy szűk szobában, a Kis-Híd utcában, két, lelkesedéstől égő fiatal ember egymással szemben ült és az egyik, aki majdan a Szózatot fogja megírni, felolvassa a Zalan futása egyik énekét annak, ki majd a Feliratokkal mutatja, hogy jön a jobb kor, „mely után buzgó imádság epedez százezrek ajakán.”

Deák ez ifjúkori levele folyékonyan van írva, de stílusa még nem mutatja azt a klasszikus, határozott modort, melyet nagy felirati beszédeiben bámulunk. Vörösmarty

leveleiben röviden, de igen erős, jellemző módon stilizál.

A második levél a nagy melankholiájából félrazott, a szónoki dicsőség sugaraitól meg-aranyozott Kölcseit mutatja be, amint rövid idővel halála előtt kénytelen belenyugodni, hogy beszédei a politikai cenzura miatt nem kerülnek sajtó alá.

A levelek között legérdekesebb kettő: Az melyet Vörösmarty Zsibóról, hől Wesselényi Miklós vendége volt, fiatal feleségének írt és az, melyet Wesselényi Miklós az örökvált-ságról Vörösmartyt küld. Mily gyönyörű az az egyszerű három-négy sor, melyben Vörösmarty azt a megható jelenetet írja le, midőn barátjához, a vak Wesselényihez belép. E levél egész terjedelmében így szól:

Édes Lórikám!

Egy heti utazás után végre eljutottunk Zsibóra, igen kegyetlen utban, de minden baj nélkül. Tegnap déiben érkezünk meg. Nem irhatom le, mily tájaldalmas öröm volt Wesselényivel találkozásunk. Midőn szavainkról megismert, sokáig némán állt és könnyei hullottnk. A könnyű tovább él mint a

Sirolin

Ennél az étvágyat és a testőlyt, megszűnteti a köhögést, váladékot, éjjeli izmádat.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, Influenza
ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értételen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolását.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelre a gyógyszerárakban. — Ára üvegeiájt 4.— korona.

talmas feljajdulását, A vén cigányt. Mily szörnyű elkeseredés, üvöltő felhaborodás, egy örült lélek rémséges tombolása van e költeményben. A világirodalom ez egyik legsötétebb énekében hallja a költő, hogy dörömbölnék az ég boltozatján, hallja a lázadt ember vad keserveit, a gyilkos testvér botja zuhanását, s az első árvák sirbeszédeit és maga érzi legélesebben Prometheus halhatatlan kínjait. Elborult lelkének kétségbeesését azonban a remény csillaga látszik földeríteni, mert lesz még egyszer ünnep e világon, majd ha elfárad a vész haragja, s a viszály elvérzik a csatákon, akkor húzd meg újra lelked, isteneknek teljék benne kedve!

Az új „bortörvény” javaslat.

Darányi Ignác földmivvelésügyi miniszter elnöklésével folyó hó 21-én és 22-én ankét volt a földmivvelésügyi miniszterium tanácsstermében az új bortörvényjavaslatról. Hivatalosak voltak az értekezletre Magyarország bortermelésének legfontosabb képviselői, az érdekelt miniszteriumok kiküldöttei és vegyészek. Vidékünkéről részt vettek az ankétén Forster Elek gazdaköri elnök, Hertelendy Ferenc főispán, mint a zalavármegyei gazdasági egyesület elnöke, Vastagh Janos és Virius Vince szőlőbirtokosok.

Az értekezletet dr. Darányi Ignác földmivvelésügyi miniszter nyitotta meg, jelezvén, hogy a szőlők fokozatos felújításával hovatovább azok befejezést nyernek, s így most már a borértékesítés kérdése válik emiatt, amelynek mikéntjét új törvény hozással iparkodik előbbre vinni, és ebből a célból hívta össze az értekezletet. A törvény általános célja, ugymond, egyformán védeni a realis termelőt és a realis kereskedőt.

Hosszúra nyúlték tárgyunk, ha a törvényjavaslatot egészben ismertet-

nők, hisz azt a szaklapokból ismerik olvasóink; a javaslat lényege a következő:

A szesz használata csak az okszerű pincekezelésnél elismert eljárások korlátai közt, pl. hordók vagy palackok tisztítására, borderító szerek előkészítésére stb. engedtetik meg, ellenben tisztán a bor szesztartalmának emelése végett a borba szeszt adni tilos. A cukrozás csak a mustnál, csak hatósági engedéllyel és csak oly célból lesz megengedve, hogy kedvezőtlen időjárás miatt be nem érett szőlő mustjának cukortartalma legfeljebb annyira legyen emelhető, mint a normális években lenni szokott.

A törkölybor készítését csak házi fogyasztás vagy konyakká való kifőzés céljaira engedi meg, még pedig csakis olyan szőlőbirtokosoknak, akik borkereskedéssel vagy üzletszerű borméréssel nem foglalkoznak. A törkölybort forgalomba hozni nem szabad. Tiltja az édes bor készítését és forgalomba hozatalát; nem engedi meg a borseprővel való üzletszerű foglalkozást. A mazsolaszőlő használatát a javaslat teljesen eltiltja a borkezelésnél.

Fontos intézkedések tételnek a tokaji borok érdekében. A tokaji borvidék zárt területté alakittatik. Odamás bort csupán a helyi fogyasztás céljaira szabad bevinni és tilos kivinni onnan olyan bort, amely nem a tokaji borvidéken termelt. A földmivvelésügyi miniszter külön megbízottakat fog küldeni a bortörvény rendelkezéseinek ellenőrzésére és a pincevizsgálatok foganatosítására. A borkereskedők kötelesek lesznek a miniszterium által kiadandó mintának megfelelő „borkönyvet” vezetni s azt a borbiztosnak barmikor bemutatni

A vita főtárgyát természetesen a szeszezés és cukrozás meg- vagy meg nem engedése, a szofflór, esetleg más színező szerek használatának rendeleti

uton való engedélyezése, a borkönyv kötelező kezelésének mellőzése képezte.

* * *

Ezen kérdés eldöntésénél úgy látszik, zsinórmértékül az osztrák bortörvény szolgál és épen ez lehet az új törvényünk bibéje, mivel a két ország termelési viszonyai bizony nagyon is elütők.

Nálunk a cukrozást és szeszezését bátran el lehetne tiltani. Magyarország elég mennyiségű édes és erős borokat termel a gyengébb boraihoz arányitva, úgy, hogy azok egymást kiegészítik és nem szükséges a mesterséges javításhoz folyamodni. Sőt csakis így lesz meg az igazságos érték-arány, a jó hegyi és gyenge mezei borok között, mert valljuk meg őszintén, hogy bizony még sem járta, ha néhány kgr. cukor hozzáadásával a sáskai vagy monostorapáti-i mezei lőréből egyszerre prima badacsonyi lett.

Erősen hiszszük, hogy a cukrozás tilalma a túltermelés rémét is elhessegeti a látóhatárról; hiszen akkor a kaszálókon nem fognak szőlővesszőt rakni, mert nem akad vevő a silány lőrére, pedig ezideig az kapósabb volt a badacsonyi kéknyelűnél is. Sőt ha nem csalódunk, ép az ily minőségű borok termelői és vevői hívei a cukrozásnak, ami épen eléggé indokolná, hogy azt ne engedjük meg. Kereskedelmi szempontból viszont nem zárkozhatunk el azon kívánalmak elől, hogy a két ország bortörvénye lehetőleg ne nagyon üssön el egymástól, mert az esetleg a saját kereskedelmünk hátrányára volna, ami természetesen a termelést is hátrányosan érinthetné.

Reméljük, hogy mire a javaslat tárgyalására kerül a sor, a különböző vélemények megtisztulva jutnak a törvényhozás hazába, hogy azok mint új törvény hazánk bortermelése és kereskedelmének javát szolgálják.

szem világa. Lassanként beszéd kerekedett s nemsokára igen derűlten érezte magát közöttünk. Előttünk már megérkeztek Kovács, Szatmárból és báró Kemény Zsigmond, a regényíró; velünk pedig jött Beöthy Ödön, ki holnap már hazafelé indul. A jövő heten Kolozsvárnak indulunk, s onnan hazafelé, hogy 20-án honn lehessünk.

Zsibó gyönyörű helyen fekszik, a kastély, hol szálvá vagyunk, emeletes, jó magas dombon, a Szamos rétei felett, mely a kanyargó Szamossal s azon túl változatos alakú hegyekkel félkörülug zárva van; de erről szóval többet.

Utközben lattuk Miskolcon Palóczyt, látam Debreczent, a roppant falut, hol, mikor kimentünk, épen az akasztófánál a baktartó vas elört, mi miatt még fél napot kellett időznünk. De a mit előbb kell vala irnom, látam Tokajnak szép, de szerencsétlen táját, hol több mértföldeket viz borít. Innen mentünk Szabolcsba Bónishoz és Zoltánhoz, s így Debreczenbe. Innen Beöthy Ödönhöz Uj-Marióra s így végre Zsibóra.

Mind az uton, mint most egészséges vagyok. Hogy vagytok ti, kedveseim? Hogy vannak szegény kis gyermekeim? Vigyazz rájuk és magadra, kedves.

Most már bocsáss meg, le kell feküdnöm, hogy Beöthyt, ki leveletem, holnap korán indulvan, a postaállomásig viendi, ne várokozttassam. Csókolom anyád kezeit és téged, édes kis csókám. Nemsokára nálatok lesztek. Isten veled!

Szerető férjed.

Vörösmarty Mihály.

Hatalmas erőre és indulatra mutat az a

levél, melyet Wesselényi mástél évvel a forradalom előtt írt. Olvasásakor eszünkbe jut Vörösmarty költeménye, melyben a jobbágy-ság felszabadításáért küzdő, de félreismet es üldözött Wesselényit magyar Prometheusként üdvözlöi.

Nem szabad azonban elfelejtenünk e levél mellett, hogy Wesselényi Miklós óriási szervezetét — mint az Arany János Toldiját — nagy indulatrohamok szokták megrázni és azért is nem fogjuk úgy olvasni, mint valami történeti okiratot, melynek minden ítéletét egészen el lehet fogadni. Nemes, de végtelen elkeseredése paroxizmusának fogjuk például betudni, ha az erdélyi viszonyokról így nyilatkozik:

„Leglelketrázóbb s elhaltba is életet fuvalni képes verseid sem tudnák e szikkadt és fonyadt szívet, kocsonyásodott vért s bükkfefejű arisztokráciánkat, kik főként Erdélyben nemünk gyalázatára csordaként léteznek, megteríteni.”

E levélben Wesselényi továbbá azt írja: „Olvasd meg az Erdélyi megyék most adott utasításait, aztán beszélj velük örök válságról. Vannak ugyan az örökválság kevés számból álló igaz pártolói kivül mások is, kik azt óhajtanak allitják. De ezeknek egy része, jól tudván, hogy az örökválság nálunk és most kivihetetlen, az eddigi parasztnyuzások védelmére akarják azt az urbér ellen villámhárítólul használni, a többiek pedig azt akarnák, hogy miután a parasztnál oly kevés földet hagytak, a miből nem, vagy alig élhet meg, abból még egy darabot válság fejében adjon. Még a legjobb megyék utasításai is olyanok, melyektől bor-

zadni kell.

Kedélyes s a Vörösmarty s Deák Ferenc közötti meleg barátságot jellemző hangjánál fogva kiválóan érdekes Deák Ferencnek Vörösmarty Mihályhoz intézett következő levele:

Kehidán, június 9-én 1844.

Kedves Komám!

Kedvesen leptél meg szíves soraid által, melyekben tudósítasz, hogy a legszívesebb barátságunk ismét egy új kötelével kötöttél magadhoz és most már mint családtag, családodhoz. A keresztény anyaszentegyház tanítása szerint a keresztatyja keresztfiának nevében ellene mond az ördögnek s az ördög hatalmának s ezen ellenmondást szívenben én is megtevém kis fiad helyett, kit úgy hiszem, (mert erről nem irsz) Ferkónak is hinak, nem én miattam, hanem dicsőült Kölcseynek emlékéért. Ellenne mondtam tehát kis Ferid nevében az ördögnek, s tudom, ha apjának csak egy csepp vére szorult is ereibe, ellenmondásom teljes sikerű leend, mert a becsületes embert az ördög boszanthatja ugyan, de rajta hatalma nincsen. Nődnek, kedves komámasszonynak, mondj nevemmel szíves, igen szíves tiszteletet s a kis fiut csókol meg helyettem és ezen csók legyen záloga annak, hogy mindazon szíves, és forró érzelmeket, mik ifjúságomtól óta édes atyja iránt élnek keblemben, s nékem oly igen kedvesek és boldogító, általviszem ő reá is, a kis fiura teljes mértékben.

Isten áldjon kedves komám, mondj barátainknak tőle tiszteletet és szeresd hű barátodat

Deákot,

talmas feljajdulását, A vén cigányt. Mily szörnyű elkeseredés, üvöltő felháborodás, egy örült lélek rémséges tombolása van e költeményben. A világirodalom ez egyik legsötétebb énekében hallja a költő, hogy dörömbölnék az ég boltozatján, hallja a lázadt ember vad keserveit, a gyilkos testvér botja zuhanását, s az első árvák sirbeszédeit és maga érzi legélesebben Prometheus halhatatlan kínjait. Elborult lelkének kétségbeesését azonban a remény csillaga látszik földeríteni, mert lesz még egyszer ünnep e világon, majd ha elfárad a vész haragja, s a viszály elvérzik a csatákon, akkor húzd meg újra lelkese, isteneknek teljék benne kedve!

Az új „bortörvény“ javaslat.

Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter elnöklésével folyó hó 21-én és 22-én ankét volt a földmivelésügyi miniszterium tanácsstermében az új bortörvényjavaslatról. Hivatalosak voltak az értekezletre Magyarország bortermelesének legfontosabb képviselői, az érdekelt miniszteriumok kiküldöttei és vegyészek. Vidékünkről részt vettek az ankéten Forster Elek gazdaköri elnök, Hertelendy Ferenc főispán, mint a zalavármegyei gazdasági egyesület elnöke, Vastagh Janos és Virius Vince szőlőbirtokosok.

Az értekezletet dr. Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter nyitotta meg, jelezvén, hogy a szőlők fokozatos felújításával hovatovább azok befejezést nyernek, s így most már a borertékesítés kérdése válik emiatt, amelynek mikéntjét új törvény hozással iparkodik előbbre vinni, és ebből a célból hívta össze az értekezletet. A törvény általános célja, ugymond, egyformán védeni a realis termelőt és a realis kereskedőt.

Hosszura nyulnók tárgyunk, ha a törvényjavaslatot egészen ismerteti-

nők, hisz azt a szaklapokból ismerik olvasóink; a javaslat lényege a következő:

A szesz használata csak az okszerű pincekezelésnél elismert eljárások korlátai közt, pl. hordók vagy palackok tisztítására, borderítő szerek előkészítésére stb. engedtetik meg, ellenben tisztán a bor szesztartalmának emelése végett a borba szeszt adni tilos. A cukrozás csak a mustnál, csak hatósági engedéllyel és csak oly célból lesz megengedve, hogy kedvezőtlen időjárás miatt be nem érett szőlő mustjának cukortartalma legfeljebb annyira legyen emelhető, mint a normális években lenni szokott.

A törkölybor készítését csak házi fogyasztás vagy konyakká való kifőzés céljaira engedi meg, még pedig csakis olyan szőlőbirtokosoknak, akik borkereskedéssel vagy üzletszerű borméréssel nem foglalkoznak. A törkölybort forgalomba hozni nem szabad. Tiltja az édes bor készítését és forgalomba hozatalát; nem engedi meg a borseprővel való üzletszerű foglalkozást. A mazsolaszőlő használatát a javaslat teljesen eltiltja a borkezelésnél.

Fontos intézkedések tételnek a tokaji borok érdekében. A tokaji borvidék zárt területté alakíttatik. Oda mas bort csupán a helyi fogyasztás céljaira szabad bevinni és tilos kivinni onnan olyan bort, amely nem a tokaji borvidéken termelt. A földmivelésügyi miniszter külön megbízottakat fog kiküldeni a bortörvény rendelkezéseinek ellenőrzésére és a pincevizsgálatok foganatosítására. A borkereskedők kötelesek lesznek a miniszterium által kiadandó mintának megfelelő „borkönyvet“ vezetni s azt a borbiztosnak barmikor bemutatni.

A vita főtárgyát természetesen a szeszezés és cukrozás meg- vagy meg nem engedése, a szofflór, esetleg más színező szerek használatának rendeleti

uton való engedélyezése, a borkönyv kötelező kezelésének mellőzése képezte.

* * *

Ezen kérdés eldöntésénél úgy látszik, zsinórmértékül az osztrák bortörvény szolgál és épen ez lehet az új törvényünk bibéje, mivel a két ország termelési viszonyai bizony nagyon is elütők.

Nálunk a cukrozást és szeszezését bátran el lehetne tiltani. Magyarország elég mennyiségű édes és erős borokat termel a gyengébb boraihoz arányítva, úgy, hogy azok egymást kiegészítik és nem szükséges a mesterséges javításhoz folyamodni. Sőt csakis így lesz meg az igazságos érték-arány, a jó hegyi és gyenge mezei borok között, mert valljuk meg őszintén, hogy bizony még sem járta, ha néhány kgr. cukor hozzáadásával a sáskai vagy monostorapáti mezei lőléből egyszerre prima badacsonyi lett.

Erősen hiszszük, hogy a cukrozás tilalma a tultermelés rémét is elhessegeti a látóhatárról; hiszen akkor a kaszálókön nem fognak szőlővesszőt rakni, mert nem akad vevő a silány lőrére, pedig ezideig az kapósabb volt a badacsonyi kéknyelűnél is. Sőt ha nem csalódunk, ép az ily minőségű borok termelői és vevői hívei a cukrozásnak, ami épen eléggé indokolná, hogy azt ne engedjük meg. Kereskedelmi szempontból viszont nem zárkozzhatunk el azon kívánalmak elől, hogy a két ország bortörvénye lehetőleg ne nagyon üssön el egymástól, mert az esetleg a saját kereskedelmünk hátrányára volna, ami természetesen a termelést is hátrányosan érinthetné.

Reméljük, hogy mire a javaslat tárgyalására kerül a sor, a különböző vélemények megtisztulva jutnak a törvényhozás házába, hogy azok mint új törvény hazánk bortermelesé és kereskedelmének javát szolgálják.

szem világa. Lassanként beszéd kerekedett s nemsokára igen derűlten érezte magát közöttünk. Előttünk már megerkeztek Kovács, Szatmárból és báró Kemény Zsigmond, a regényíró; velünk pedig jött Beóthy Ödön, ki holnap már hazafelé indul. A jövő héten Kolozsvárnak indulunk, s onnan hazafelé, hogy 20-án honn lehessünk.

Zsibó gyönyörű helyen fekszik, a kastély, hol szálva vagyunk, emeletes, jó magas dombon, a Szamos rétei felett, mely a kanyargó Szamossal s azon túl változatos alakú hegyekkel félkörülleg zárva van; de erről szóval többet.

Utközben láttuk Miskolcon Palóczyt, látam Debreczent, a roppant falut, hol, mikor kimentünk, épen az akasztófánál a baktartó vas eltört, mi miatt még fél napot kellett időznünk. De a mit előbb kell vála írnom, láttam Tokajnak szép, de szerencsétlen táját, hol több mértőfödeket viz borít. Innen mentünk Szabolcsba Bónishoz és Zoltánhoz, s így Debreczenbe. Innen Beóthy Ödönhöz Uj-Márióra s így végre Zsibóra.

Mind az uton, mint most egészséges vagyok. Hogy vagytok ti, kedveseim? Hogy vannak szegény kis gyermekeim? Vigyazz rájuk es magadra, kedves.

Most már bocsáss meg, le kell feküdnöm, hogy Beóthyt, ki leveletem, holnap korán indulván, a postaállomásig viendi, ne várokoztassam. Csókolom anyád kezeit és téged, édes kis csókám. Nemsokára nálatok leszek. Isten veled!

Szerető férjed

Vörösmarty Mihály.

Hatalmas erőre és indulatra mutat az a

levél, melyet Wesselényi mástól évvel a forradalom előtt írt. Olvasásakor eszünkbe jut Vörösmarty költeménye, melyben a jobbágy-ság fészabeditásért küzdő, de félreismet és üldözött Wesselényit magyar Prometheusként üdvözl.

Nem szabad azonban elfelejtenünk e levél mellett, hogy Wesselényi Miklós óriási szervezetét — mint az Arany János Toldiját — nagy indulatrohamok szokták megrázni és azért is nem fogjuk úgy olvasni, mint valami történeti okiratot, melynek minden ítéletét egészen el lehet fogadni. Nemes, de végletes elkeseredése paroxizmusának fogjuk például betudni, ha az erdélyi viszonyokról így nyilatkozik:

„Leglekettrázóbb s elhaltba is életet fuvalni képes verseid sem tudnák e szikkadt és fonnyadt szívű, kocsonyásodott vérű s bükkfefejú arisztokráciánkat, kik főként Erdélyben nemünk gyalázatára csordaként léteznek, megteríteni.“

E levélben Wesselényi továbbá azt írja: „Olvasd meg az Erdélyi megyék most adott utasításait, aztán beszélj velük örök váltásgról. Vannak ugyan az örökváltság kevés számból álló igaz pártoloin kívül mások is, kik azt óhajtaní allítják. De ezeknek egy része, jól tudván, hogy az örökváltság nálunk és most kivihetetlen, az eddigi parasztnyuzások védelmére akarják azt az urber ellen villámhárítólul használni, a többiek pedig azt akarnák, hogy miután a parasztnál oly kevés földet hagytak, a miből nem, vagy alig élhet meg, abból még egy darabot váltásgr fejében adjon. Még a legjobb megyék utasításai is olyanok, melyektől bor-

zadni kell.

Kedélyes s a Vörösmarty s Deák Ferenc közötti meleg barátságot jellemző hangjánál fogva kiválóan érdekes Deák Ferencnek Vörösmarty Mihályhoz intézett következő levele:

Kehidán, június 9-én 1844.

Kedves Komám!

Kedvesen leptél meg szives soraid által, melyekben tudósítasz, hogy a legszivesebb barátságunk ismét egy új kötelével kötöztél magadhoz és most már mint családtag, családodhoz. A keresztény anyaszentegyház tanítása szerint a keresztatyja keresztfiának nevében ellene mond az ördögnek s az ördög hatalmának s ezen ellenmondást szivemben én is megtevém kis fiad helyett, kit úgy hiszem, (mert erről nem irsz) Ferkónak is hinak, nem én miattam, hanem dicsőült Kőlcseynek emlékeért. Ellenne mondtam tehát kis Ferid nevében az ördögnek, s tudom, ha apjának csak egy csepp vére szorult is ereibe, ellenmondásom teljes sikerű leend, mert a becsületes embert az ördög boszanthatja ugyan, de rajta hatalma nincsen. Nődnek, kedves komámasszonynak, mondj nevémmel szives, igen szives tiszteletet s a kis fiut csókold meg helyettem és ezen csók legyen záloga annak, hogy mindazon szives, es forró érzelmeiket, mik ifjuságomtól óta édes atyja iránt élnek keblemben, s nekem oly igen kedvesek és boldogító, általviszem ő reá is, a kis fiura teljes mértékben.

Isten áldjon kedves komám, mondj barátaimnak tőle tiszteletet és szeresd hű barátodat

Deákot,

A Tapolca és vidéke kórházegyesület népnepéléje.

A sok fáradozás, utánjárás, munka meghozta a legszebb erkölcsi és anyagi sikert, amit a rendezőség lankadatlan kitartása méltán meg is érdemelt. Övék a siker pálmája. Az ünnepély programját mult számunkban említettük, azért ez alkalommal csupán a népnepély lefolyásáról számolunk be a nyilvánosság előtt.

A vidék polgársága és intelligenciája szép számmal vett részt, valamint Tapolca városának összes polgársága és intelligenciája kivétel nélkül megjelent, — szóval nem hiányzott senki.

Jölehet a kocsis és virágkorzó elmaradásával későbbre lett a mulatság kezdete jelezve, mindezek dacára már délután negy órakor egész emberáradat iparkodott ki a szép Erzsébet ligetbe. Négy óra után vonult ki az önkéntes tüzoltóság is, kit a rendezőség a rend fenntartásra kért fel. Alig volt 5 óra, már a nagy liget sötétyén nyüzsgött a sok vendég, nagyvárosi képet kölcsönözve a ligetnek. Oly hirtelen lepte el a közönség a ligetet, hogy a két bejáratnál felállított pénztárosnők alig voltak képesek jegyeket adni és a pénzt szedni. E fáradságos munkát végezték: Dr. Deák Jenőné, Patzner Lajosné, Marton Rezső és Ney Zoltán a főbejáratnál, Lessner Sádorné és dr. Szücs Arnoldné pedig a másik bejáratnál. Munkájuk szünet nélkül tartott esti 8 óráig.

Szórakozás akad mindenütt. Látogassuk sorba a sátrakat, de ezt sem tehetjük háborítás nélkül, mert lépten nyomon kedves, szép leánykák oly szívesen kínálják étel, ital, sütemény, szivar stb. jegyeiket, hogy lehetetlen tőlük nem vásárolni. Hogy pedig kórsetánkra magunkat kellőleg előkészíthessük, elmegyünk a lacikonyhába, a hol a nagy sátor fáradságos háziasszony szerepet Faragó Manoné és Bogyo Lajosné oly előzekekenyen és pontosan teljesítik, mintha csak saját otthonukba lennének. Jegyünk ellenében kitűnő frissen sült izlésesen talált cigány pecsenyében részesevünk. No de erre bort is kell innunk. Elmegyünk a **borossátorba**. Itt egyike Alpar Morné Fuchs Zsigmondné, Leszner Zseni, Hoffmann Irén, és Frankl Ilonka; a másik sátorban pedig Pollak Emilné, Szántó Józsefné és Szollar Anna készségesen, kedves cseveges közben kínálják a hűsítő **Spicccereket**. Meg nem is ittunk, hisz elfeledjük azt is, már is jövedvire gyujt, megésszeget a vidám elárusítók csacsogása, tüzes szempillantása, ezen előnyüket egyik-másik kopé ki is használta, mert ugyan csak bőven spriccelte a lovag poharába a szent cél érdekében a tapolcai szikvizgyár gyartmányát. No de ez nem lelkiismeretbeli dolog. Talán meg se ittuk borunkat, már is ittasan távozzunk az **édességek sátorába**.

Itt Pollák Béláné, Kulcsár Ödönne, Lessner Margit, Lázár Vilma (Pápa), Lessner Eliz, Lusztig Irma, Hoffmann Margit és Marton Lola, a másik sátorban Pollák Ernőné, Hiller Pálné és Leszner Irma, a fagyaltos sátorban Horváth Jenőné, Pruska Anna és Wallner Teruska szolgálják ki kedvesen, szolgálatkészen az **édességeket**. Nem nehéz kitalálni, hogy ők maguk voltak-e kedvesebbek, edesebbek-e annál, amit árúsítottak. Csakhamar el is adták minden készletüket. Nos mindezen sok jóra gyujtsunk rá egy cigarettára vagy szivarra. Rozsalugas kis sátor hívogat ide. Nem is vesszük észre a különféle füstölőni valókat, mert foglalnak a kis sátor kedves lakói, az egyik szőke a másik barna és annyit csevegnek, hogy elfelejtünk rá gyujtani. Ebben a sátorban árultak Czunf Gizzi és Beszedits Margit.

Jegyek és képes levelező-lapok elárusításával foglalkoztak: Buxbaum Mariska, Városi Gizella és Tera, Freller Teréz, Valdai Vilma, Horváth Mariska, Klein Gizella és Malvin, Boros Margit, Bakos Mariska, Auszterlitz Rózi, Hobok Margit, Balogh Karolin, Anda Juliska, Felker Anna, Hegyi Nina, Hobok Mariska kisasszonyok, kik kedvességgel párosult előzékenységgel kínáltak a jegyeket. Nehezen válnak el ugyan, de kúrtszó jelzi az ünnepély műscranak kezdetét. Kez-

dődik a gyermek szépségverseny. egy egész kis csapat apróság, egyik szebb, mint a másik, nehéz lesz ítéletet mondani. De csakhamar meg van az eredmény, mely szerint a kis leányok közül az I. díjat Berger Lilike, a II. díjat Kovács Bözsike, a III. díjat Dus Ilonka nyerte el. A kis fiúk közül az I. díjat Deák Jenőke, a II. díjat Gerő József, a III. díjat Szücs László nyerte el. A kedves szép kis apróságokat dr. Eöry László emelte fel és mutatta be a közönségnek, kiket lelkesen megjelenezték. (Mellesleg megjegyezzük, hogy dr. Eöry László ügyvéd urnak egészen jól illenék már ily apróságot állandóan tartogatni.) A díjak kiosztása okozott igaz örömet a kis apróságok között de a többi pályázó is részesevett egy-egy kis csomag cukorban.

A **zsákfutás** szintén nagy érdeklődést és élvezetet nyújtott. Tizen futottak, akik közül az I. díjat (3 K.) Bálint József, a II. díjat (2 K.) Süle Lajos, a III. díjat (1 K.) Vida Ernő nyerték el. Nem kisebb kacagást idézett elő a **kalácsharapás**. A pályázók sorba haraptak egyet-egyet a kalácson. A kalácsba sültt egyik koronát Bálint József, a másikat Benedek Mihály harapta el. A versenyfutás a ter hiánya miatt elmaradt.

A **tarka szinpadnál** sok szép és mulatózó előadást hallottunk. Így Rohonczy Károly monostorapáti jegyző kiváló tárogató játéka dr. Eöry László szép csengő hangon enekelt magyar darabjait kíserte. Konez József hatá sos szavallata stb. mindmennyi kedves és mulatózó számok voltak.

Nem lehet a vásár, de meg a népnepély sem **cigány jesno** nélkül. Két szép cigány jósónő, Kemény Nóra és Popper Irenke jósoltak furesábbnal-furesább mokákat, tréfákat, hangos kacagásra fakasztva a hallgatókat. Valóban kitűnően állottak meg szerepüket.

Volt ezeken kívül konfetti dobálás, szerpentin vetés stb. Kár volt, hogy az ünnepélyt két ízben is egy-egy rövid permetező eső megszakította, mindennek dacára ugyan kevesen mentek haza. A sátrakban már minden elfogyott, tehát Burján vendéglőshöz menekültek azok, akiknek nem jutott étel vagy ital. Annyian voltak itt is, hogy alig tudta a vendéglős őket kiszolgálni.

Majd elállt az eső és kigyultak a villamos lámpák, amelyek valóban tünderi kivilágításba helyezték a liget főtűjét, amelynek két rondelláján vig táncra perdült a fiatalság. A közönség egy része csak esti 10 óra után távozott, de egy nagy része kitartott kivilágos virradtig.

Ez a mulatság erkölcsi sikere, amihez hozzá kell még fűznünk, hogy az egész mulatság példás rendben, minden legkisebb zavar nélkül folyt le. Valóban élvezet volt nézni, mily szépen összeter és mily jól tud mulatni együttesen is Tapolca minden rendű és rangu polgársága.

Az anyagi sikerhez hozzájárult Burján Imre vendéglős 30 koronával és Kis István kertész 2 koronával.

A népnepélyből befolyt összes jövedelem 2097 K. 01 fil. Kiadás volt 456 K. 66 fil. Tiszta jövedelem 1640 K. 35 fil. Es pedig ételek és italokból bejött 957 K. 56 fil. Jegyekből 718 K. 25 fil. Felülfizetésekől 296 K. 20 fil. Étél és ital megváltásából 120 K. Összesen 2097 K. 01 fil.

Itt az ünnepély keretében dicsőre méltóan kell megemlékeznünk Tapolca város polgárságáról, aki szeretettel és örömmel vett részt az ünnepélyben és a rend fenntartásához nagy mértékben hozzájárult, minek meg is lett az eredménye, mert az ünnepély példás rendben ért véget.

Hálás köszönetet fejezi ki az egyesület mindazoknak, akik adományaikkal, akár pénzbeli, akár természetben, eteleken és italokban, az ünnepély anyagi sikerét előmozdították. Hála és köszönet Tapolca szep asszonyai és leányainak, kik elbájosító kedvességgel, és szeretetreméltósággal fáradoztak a nemes ügy érdekében.

Köszönet azon nemes szívű polgároknak, akik az ünnepély rendezéséhez szükségelt anyagokat, fát, sátrakat stb. díjmentesen átengedték; azoknak akik a szép ünnepélyhez bármilyen részben is hozzájárultak, — az önkéntes tüzoltó egyesületnek, a keres-

kedő ifjak önképző egyesületének, az iparos ifjak önképző körének, a kath. legény egyesületnek szives közreműködésükért; Pirity Józsefnek az ördög hintához szükségelt 4 drb. festményért.

Talán nem sértjük a rendezők szerénységét, akik már hetek óta fáradságot nem ismerő buzgalommal munkálkodtak az ünnepély rendezésében, akiknek egyedül köszönhető az a szép siker, amit még mulatság Tapolczán nem mutatott fel, ezek Szentmiklóssy Gyuláné elnöknő, dr. Lőke Morné és Czunf Istvánné alelnöknők, Marton Rezső és dr. Eöry László jegyzők.

Felülfizetők: Virius Vince 11 K., Vastagh Jánosné, Leszner Józsefné, Hirsch Lipót, Keszler Aladar, Leszner Zseni és Ney Zoltán 10—10 korzna., Leszner Lajos, Leszner Samu 9—9 K., Szalay Dezső, Cságoly Pál, Marton Gyula, Berger Károly 8—8 K., Kárdos Morné 7 K., dr. Lőke Mór, Ereky Károly (Sümeg), Horváth János káplán 6—6 K., Fuchs Zsigmond, Volak Gyula, Kovács Ivánné, Ederer Nándorné, Weiler Ignác, Neményi Geza, dr. Buzás Dezső, Papp Lajos 5—5 K., Berger Vilmos, dr. Berger Sándor, Szabó József, Huppán Ferenc, dr. Fischer Gyula 4—4 K., Kunze Lajos, Pruska Ferenc, Cseby Árpád, Rónay Pál, Frankl Károlyné, Rosner Mór, Vastagh János, Strausz Dávidné 3—3 K., N. N. 3.50 K., Diénes Kálmán, Leszner Zseni, Stern Jenő (Jánosháza) Weiler Dávidné 2.50—2.50 K., Pollák József, Steiner Imre, Szentmiklóssy Gyula, Rechnitzer Rezső, Pauk Vilmos, Leszner Sándor, Tőreki József, dr. Szücs Arnold, Lustig Ferenc, id. Leszner Mór, Wagner Zoltán, Csigo László 2—2 K., Molnár Ernő, Harangozó Lajos, Tets Károly, Tus Antal, Eibeschutz Adolf, Preisz Manó, Schwarcz Herman, Szücs Jenő, Bakó Roland 1.50—1.50 K., Vetter Pál, Pauk Izidor, dr. Zalai Simon, Gajdos Mihály, Schwarcz Emil, Scheller Zsigmond, Rohonczy Károly (M.-Apáti), Schwarcz Zsigmond, Hocz Gergely, Buzás Dávid, Németh Mária, Steiner Miksa, dr. Schönwald Károly, dr. Klein Gyula, Kiss járásörmester, Müller Ferenc, dr. Ruff Jenő, Simon István, Heimler Nándor, Bolla József (Raposka), Takács F. (Sümeg), Pátzay György 1—1 K., Kalmár N., Böczi Antal, Tőke József, Schwarcz Sándor, Simon J., Kohn Mór, Korein Ferenc, Bóday Sándor, Kemény Mór, Gróf Márkus, Domonkos Ferenc, Nagy Samuné, Weisz József, Németh Józsefné, Lenkei Soma 50—50 fil., Marton László 40 fil., Herczeg Adolf 20 fil., Grosz N. 10 fil. Összesen: 269 K. 20 fillér. (A kimutatást folytatjuk.) A szives felülfizetésekért hálás köszönetét nyilvanítja a kórházegyesület elnöksége.

H I R E K.

A tapolcai kórházegyesület, kerületünk országgyűlési képviselőjét, dr. Darányi Ignác földmívelésügyi minisztert disztagjaul választotta. Az erről szóló diszoklevelet egy nagy számú küldöttség adja át. Kérjük mindazon hölgyeket, kik a küldöttségben részt venni óhajtanak, hogy azt az egyesület elnökségénél bejelenteni sziveskedjenek.

Községi gyűlés lesz június hó 2-án délután 4 órakor, a következő tárgyakkal. 1. Illetőségi ügyek. 2. Segélykérvények. 3. Megyei határozatok bemutatása. 4. Számvizsgálók választása. 5. Községi közmunka felosztása. 6. Vadászati bér perében jelentés. 7. Kalmár József községi kocsis kérvénye fizetés javításért. 8. Vasuti vendéglő árlejtéséről jelentés. 9. Tejmerők beszerzése.

A Tapolcai Leányegyesület folyó hó 28-án tartotta meg harmadik felolvasó ülést, mely Kis József méltatásának volt szentelve. Dr. Schönwald Károly rabbi vállalkozott arra, hogy a költő jelentőségét méltassa. Felolvasásában azt a lyrai költő egyéniségének ismertetésénél legjobb módszert követte; hogy ahol csak lehetett, mindenütt magát a költőt szólaltatta meg s volt rá gondja, hogy szemelvényeiből Kis Józsefnek költői egyénisége a legjellemzőbben domborodjék ki. De azért a felolvasás korántsem volt pusztán idézetek gyűjteménye, hanem az életrajzi adatok gondos ismertetése. Kiss költészete főbb irányai-

nak találó aesthetikai jellemzése, az egyes műrekek magas színvonalu elemzése: formáiban, tartalomban egyaránt élvezetes tanulmányt tették ezt az ismertetést, melynek mély hatását a szónoki lendület még inkább fokozta. Ennek a tapssal és eljénzessel fogadott értekezésnek keretébe, mintegy illusztrációul, valóságos kis szavaló verseny volt beleillesztve. Leszner Irma az Ágota kisaszszonyt szavalta el diskret árnyalással, izléssel; Klein Malvin közvetlen hatással a varrógép meséjének hőstét, a nemeslelkű Terézt szólatatta meg szívhez szóló, őszinte hangon. Freller Teréz a Jehova Jóbjának szenvedéseit tolmácsolta drámai erővel, igen mély hatást kelteve. Végül a vendég Lázár Vilma a Tüzek című mély értelmű, ragyogó formájú versnek kellően átgondolt, művészi előadásával ragadta zajos tapsra a hallgatóságot. A nagyszámú közönség ezuttal ismét egy magas színvonalu irodalmi ismertetés impressziójával távozott az ülésről.

A tapolczai vizesréteket lecsapoló társulat, mint olvasóink előtt ismeretes, a község déli oldalán elterülő vizes réteket lecsapolni határozta, melynek költségeihez dr. Darányi Ignác m. kir. földmivelésügyi miniszter, e célra felvett összegből, 15 ezer koronát adományozott, mint soha vissza nem térítendő segélyt. Ezután már csak egy közgyűlési határozatnak kell kimondani, hogy a társulat a lecsapolás többi költségeit fejezi, ami aránylag, tekintve a nagy értékesítést, igen csekély lesz. A munkálatokat a kultur-mérnökség felügyelete mellett kell végeztetni, melynek helyes keresztülvitelét egy allami kiküldött szakértő fogja felülvizsgálni. A 15 ezer korona utólagos elszámolás mellett fog kiutalványoztatni, amit a miniszter csak azért adott, mivel az érdekelték kiszagadnak. Amint a kereskedelemügyi minisztertől a munkálatokra az engedély megérkezik és az jogerőssé válik, az árlejtés útján kiadandó munkálatokat megkezdik s még ebben az évben be is fejezik. A földmives nép iránt tanusított jóindulatának ismét egy újabb bizonyítéka ezen adománya dr. Darányi Ignácnak, aki iránt a tapolczai érdekelt gazdák örök hálával tartoznak. De elévülhetlen érdemet szerez Vastagh János tanár, ki ezen nehéz ügy lebonyolításának munkálatait, utánjárását, sőt anyagi áldozatot sem kímélve a dolgot dülőre viszi.

Sümege ünnepe. Mult vasárnap fényes ünnepély keretében és nagyszámú közönség jelenlétében leplezték le nagynevű jötevéjének Ramazetter Vinczenek, Istók János szobrász művész által készített szép ércszobrát. Az ünnepélyen jelen volt gr. Batthyány Pál főispán, Arvay Lajos alispán, dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelő és sok intelligens közönség. Szép ünnepi beszédet mondott dr. Lukonich Gábor a szoborbizottság elnöke.

Muraköz egyházi visszacsatolása Ismeretes az a mozgalom, amelyet Zalamegye kifejtett, hogy a Muraköz egyháziilag is Magyarországhoz csatolassék. Most legújabbán ártirt a dunántúli vármegyékhez, hogy e tárgyban az országgyűléshez intézett feliratát támogatassák. Mint értesültünk, az összes megyék örömmel tették magukévá az ügyet és először Vasvármegye nyilatkozott, kikérve a szombathelyi egyházmegye püspökének véleményét, aki hazafias szellemben irt átiratában nemzeti szempontból az átsatolást feltétlenül szükségesnek tartja. Ismeretes a muraközi horvát papok magyarellenes érzelve, amelylyel szemben hiába küzd a magyar tanító, ha azt a község lelkésze lerontani iparkodik, amire, sajnos, nap-nap után van példa.

A hűség jutalma. Kocsis Péter tapolczai béres 36 éven át szolgálta hűen, becsületesen a Mojzer családot mint béres. A hűség eme haszantartó megnyilatkozása eljutott a nép valódi atyjához dr. Darányi Ignác földmivelésügyi miniszterhez, ki a hű eseléd részére diszes oklevelet és 100 korona jutalmat adott melynek hivatalos átadása a mult vasárnap a templom előtt volt ünnepély keretében folyt le. Már a templomban a predikáció után megemlékezett Ley József prépost-plebános, a hű eselédnek kenyéradó családjáról, jelezvén azt, hogy a hosszú 36 éven át tel-

jesített hű munkában az Istenfélelem és keresztényi érzések voltak azon erények, melyek Kocsis Pétert vezették. Mise után a templom előtt nagy számú közönség jelenlétében szép beszédet mondott Forster Elek gazdaköri elnök jelezvén öngyméltósága a földmivelésügyi miniszter figyelmét, aki még a legkisebb emberek szorgalmát és hűségét is észreveszi és jutalmazza. De jó gazdának van — ugymond — jó eselédje és viszont, élte a jó gazdával a Mojzer családdal a hű szolgát is kinek átadja a földmivelésügyi miniszter által adott diszkolevet és száz koronát. Majd dr. Mojzer György a család nevében kéri Forster Elek gazdaköri elnököt, hogy köszönetüket öngyméltóságánál tolmácsolni kegyeskedjék. Végül a jutalmazott szolgálta mond néhány keresetlen szóval őszinte köszönetet. Valóban jól esik látnunk, hogy a mostani szociális világban, akad oly hű eseléd, ki a téves és félrevezető szavaknak fel nem ül, meg is kapta és kapja mindenkor jutalmát az igazi érdem és hűség még akkor is, ha az a legszegényebb foglalkozású ágbán nyilatkozik meg.

Permetezzünk. A hosszú szárazságra csendes esőt kaptunk, utána ismét meleget, amely a peronosporának nagyon kedvező időjárás. Rövid egy-két nap alatt felléphet a pusztító gomba. A szőlőhajtás már két-három araszos, a gyenge növést hamar ellepi a baj, siessünk és permetezzünk, mert ha a peronospora egyszer felüti a fejét, akkor hiába ellene a védekezés. Az ósdi, tudatlan gazda a Péter-Pál hetét lesi, akkor akar permetezni. Le a babonás, tudatlan hittal, aminek már sok szőlősgazda drágán adta meg az árát.

Esküvő. Marton Manó budapesti gyógyszerész folyó évi június hó 7-én délelben esküszik örök hűséget a Dohány-utcai izr. templomban Braum Margit kisasszonynak.

Hivatalos órák a tapolczai m. kir. adóhivatalban június hó 1-től szeptember hó 30-ig hétköznapokon délelőtt 7 órától délután 1-ig, vasár és ünnepnapokon pedig 9—11 óráig lesznek megtartva.

Életmentés. Tegnap ebéd után egy 8 éves kis leány fürdött a tapolczai tóban. A mély vízbe jutva elmerült. Mojzer Endre a tóparton lévő lakáson értesült az esetről, gyorsan leveleve felsőruháját, a vízbe ment, a kis leányt kiharozta, akit csak hosszabb életmentési kísérlet után sikerült eszméletre hozni. Elismerés a derék életmentőnek.

Rendet kérünk. Megkezdött a fürdés. A felső malomnál egy-egy csoport suhanc fürdik és ugrál a parton Ádám kosztumban. A hatóságot kérjük, e közszemérem elleni kihágás megszüntetésére. Ne aludjunk.

Tanárok nyaralótelepe a Balaton mellett. Az ország tanarai között mozgalom indult meg, hogy a Balaton somogyi partján fonyód és Belatelep mellett a vasútvonal és a Balaton vize között lévő nagy területen tanári nyaralótelepet létesítsenek. Mint halljuk a mozgalom már annyira előre vitte az ügyet, hogy a jövő hónapban a parcellázást és utána csakhamar az építkezést is megkezdik. Így népesül be lassan-lassan az egész Balatonpart. Mily későn ismerjük fel fenséges tavunknak valódi értékét.

Darányi Ignác és a síófokiak. Síófok nagyközség Darányi Ignác földmivelésügyi miniszternek a Balatonvidék felvirágoztatása érdekében kifejtett nagyarányu munkálkodásáért, hálájának és köszönetének elismerésül a község legnagyobb terét nevével „Darányi Ignác tér”-nek nevezte el, amely határozatáról táviratban értesítették öngyméltóságát, ki megleghangu sürgőnyvel köszönte meg a szép megemlékezést.

Leégett a fonyódi fenyves. Az a remekszép kies partrésztlet, amely Fonyód és Máriatelep között húzódott el, a mult szombaton, állítólag a delivasut egy mozdonyából kiugrott szikrától meggyulladt és a nagy szárazságban a tűz rohamosan terjedt tovább. A szomszéd faluból siettek a tűz oltására és annak tovább terjedését sikerült megakadályozni, s így az erdő kis része égett csak le. A tűz okozta kárt valószínűleg a déli vasutnak kell majd megtéríteni.

A betegsegélyző pénztár hivatalos órái.

A tapolczai ipartestület tudatja az érdekeltekkel, hogy a betegsegélyző pénztári tagdíjakat július hó 1-étől kezdve minden hétfőn délután 5 órától 7 óráig szedi be.

Szőlőkaró cementből. Több aradmegyei birtokos „Szabadalmazott Cementkaró-gyár Részvénytársaság” cég alatt szőlő és egyéb karóknak előállításával foglalkozó vállalat létesítését tervezi. Ha a találmány beválllik, akkor szőlőink szebb képet is nyújtanak a haszon mellett, mert mint halljuk a karók ára igen kedvező arányban van azok tartóságával és más előnyeivel a fa karókkal szemben.

Szerelmi dráma, ami nem sikerült. Leitold József szerelmi viszonyt folytatott Varga Lina díszeli varróleányval, ki folyó hó 30-án reggel 7 órakor Leitold lakására ment és Leitoldnéra az ablakon keresztül kétszer rá lött de nem talált. Leitoldné kocsin Tapolczára jött a csendőrökért. Ezalatt a leány a falu végén várta az asszonyt, hogy lelőjje, de mikor meglátta, hogy az csendőrökkel jön, hazafutott és magára zárta az ajtót. A csendőrök csak az ajtót felnyitvatva tudtak a szobába menni a hol a leányt tartottatták és Tapolczára hozták.

KÖZGAZDASÁG.

Veszélyes kártevő a szőlőkben.

(Az „Ino ampelophaga Bayle” lepkének a hernyója.)

Már évek óta tapasztalhatjuk, hogy a szőlőkben tavaszkor a termőcsapokon lévő rügyek a kifakadásoktól fogva a hajtások nagyobb mérvű kifejlődésig — tehát április hó második felétől május hó végéig — egy hernyó nem lép fel a szőlőtőkékben, mely az első időben a kifakadó rügyekbe fúródik, annak tenyészcsucsát kirágván, későbbben a fiatal hajtások vitorláján valamint lombzatán nagymérvű rágásokat idéz elő és ez által tetemes károkat okoz.

A kicsi, szürkésbarna szőrös hernyó a lombok alsó oldalán szokott előfordulni, mert meleg nappal az árnyékos helyre húzódik s minthogy behúzódik a tőkefej, czomb, csercsapok stb. repedéseibe, valamint a karókéba is. A hernyónak jellegzetes és sajátos tulajdonsága az, hogy csekély rázás folytán lehullik és a föld alá húzódik. A hernyó ellen ép úgy védekezhetünk, mint a firkáló (Eumolpus vitis) ellenvédekezésnél használt bogarfogó tálcával. A m. kir. állami rovar-tani allomás a következőket rendeli el az „Ino ampelophaga Bayle” hernyó irtására nevezte: Ha valaki kézzel akarja szedetni, az úgy fogjon hozzá, hogy a tőke alá lepedőt vagy vékony pléből való bogártálcát terít, a hernyót előbb ide lerázza s onnan olyan edénybe önti, a melyekben kis petroleummal kevert víz van. A bogártálcák kerek, 80—100 centiméter átméréjű; egyik oldalán keskeny bevágása van a közepéig, hogy a tálcát a tőke tövéhez helyezhessük s a tőke a tálcák közepébe jusson. A szedést a hernyó jelentkezésétől kezdve, tehát április hó vége, májustól kezdve addig kell folytatni, míg van hernyó, legalább többször meg kell ismételni. A szedéssel nem szabad késni, hogy ne legyen alkalom a hernyó eltávolodására.

Vetter K. Pál m. kir. központi szőlőszeti és borászati felügyelő.

Köszönet.

Felejthetetlen halottunk Frisch Lipótné elhalálozása alkalmával úgy egyesek, mint egyesületek által tanusított részvétet ez uton is hálásan megköszöni.

A gyászoló család.

Nyilvános köszönet.

Boldogult Frisch Lipótné elhalálása alkalmából a Frisch család 200 koronát adott át azon célból, hogy ez a helybeli r. k. szegények között osztassék fel.

Az intencionak eleget téve, alulírottak nyugtázzák, hogy a fenti összeget 47 szegény között — a körülmények kívánta módon osztották fel.

Fogadja a t. család a szegények nevében is hálás köszönetünk nyilvánítását.

Tapolcza, 1808. május 24-én.

Léts Károlyné Vastagh Jánosné.

Nyilvános köszönet.

Boldogult Frisch Lipótné szül. Frisch Julia urnó halálása alkalmából koszoru megváltás címen szegények segélyezése céljából adakoztak:

Frisch Lipót és családja	200 K.
Tapolczai Kórházegyesület	20 "
Frisch László	20 "
Pollák Adolfiné	20 "
Neményi Géza	10 "
Varjas Gábor dr.	10 "
Lőke Mór dr. és neje	10 "
Rosenberger Bernátné	10 "
Lederer Sándor és neje	10 "
Schwarz Jenő és neje	4 "
Berger Sándor dr.	10 "
Berger Vilmos	20 "
Wolf Gyula és neje	4 "
Wittmann Ignác vő	50 "
Ney Zoltán	5 "
Schütz Zsigmond	5 "

összesen 408 K.

Mely nagylelkű adományért a segélyezettek nevében hálás köszönetet mond.

Tapolcza, 1908. május hó 9. én.

A tapolczai „Izv. Szent Egylet” elnöksége.

Piaci árak.

május 31-től.

Liszt:

Buza:	D.	0	1	2	3	4	5
		38	38	36	34	32	30
		korona.					
Rozs:	I.	II.	V.	K.			
	32	30	14	13	korona.		
Tengeri:	Liszt	kása	dara				
	20	22	18	korona.			

Gabona:

Buza	Rozs	Tengeri	Árpa	Zab	Burgonya
23	20	16	16	17	5 kor.

APRÓ HIRDETÉSEK.

ELADÓ HÁZ. Tapolczán, a Csányi László- és Csobánczi-utcák sarkán lévő ház, mely áll 3 szoba, 1 üzlethelyiség, 2 konyha, 2 kamra, faház és pinczéből, — pálinkamérés, dohányárúsítás és vegyeskereskedésnek igen alkalmas, — szabad kézből eladó vagy bérbe adó. Bővebbet Lénárt Mihály.

TISZTA FAJTÁJU Berkshirei süldő eladó Csöndes Józsefnél Tapolczán.

KIADÓ 2 kétszobás lakás. Az egyik 120, a másik 160 ft. Bővebbet a kiadóhivatalban.

ELADÓ HÁZ. Egy négy, és egy két szobás lakásból álló ház, istállóval eladó, vagy bérbeadó. Bővebbet Virius Vincénél.

HIRDETÉSEK.

ERDŐS FERENCZ

hatóságilag engedélyezett jelzalog pénzkölcsön közvetítő ügynöksége

Tapolcza.

Ajánlja a tisztelt kölcsönt igénylő közönség becses figyelmébe olcsó kamatu készpénzkölcsönait, u. m.: közönséges vagyis állandó kamatu kölcsönt 6 és 5 es fél százalékra.

Törlesztéses kölcsönt, melynél a kamattal lefogy a tőke is, 7—6 es fél százalékra.

Záloglevél kölcsönöket 4 es fél és 4 százalékra a becsérték háromnegyed értékéig.

Drágább kamatu kölcsönöket illetékmentesen cserélek át olcsóbb kamatuakra.

Szükséges iratok: Telekkönyvi kivonat, kataszteri birtokiv és községi becsüzbizonyítvány.

Level- és szóbeli felvilágosítással díjtalanul szolgál. Levelekhez 20 filler válaszbélyeg csatolandó.

Étvágyhiány és emésztési zavaroknál igen ajánlatos a ROHITSCHI TEMPLUMFORRÁS használata.

Idült és chronikus eseteknél a „Styria-forrás” (erősebb) használandó.

Főraktár Magyarország részére: HOFFMANN JÓZSEF Budapest, V. Béthory-utca 8.

PAUK VILMOS

vaskereskedése

TAPOLCZA.

Ajánlja állandóan nagy választéku raktárát, mindenféle, a szőlőkezeléshez szükséges gépekből u. m.:

permetezők, szénkenegzők, porozók és lepkefogó lámpák,

továbbá a legnagyobbat szőlőprésekből

Azonkívül állandó raktárt tartok mindennemű

gazdasági gépekből.

Görcs-csillapító, szelhajtó

Hodony-csöppök

1844 óta használatban levő étvágygerjesztő, emésztést elősegítő háziszser.

Egy üveg ára 1 korona.

Két üvegnél kevesebb (2 korona 50 filler utánvét mellett) postán nem küldetik.

Beszerezhető:

Bittner Gyula gyógyszerárában Gloggnitz (Alsó-Austria.)

4065/L. 1908.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a tapolczai m. kir. adóhivatalnál a hivatalos órák folyó évi junius 1-től kezdve bezárólag szeptember 30-ig hétköznapokon délelőtt 7 órától délután 1-ig, vasár- és ünnepnapokon pedig délelőtt 9—11-ig fognak tartatni.

M. kir. adóhivatal Tapolcza, 1908. május 23-án.

Cunf pénztáros.

Faragó ellenőr.

Non plus ultra

a jelenkor legjobb peronoszpóra fecskendője, kivethető szélkazzánal, melynek javítása óriási idő és pénz megtakarítással jár, a szélkazzán **mástélszer akkora**, mint más permetezőknél, így sokkal nagyobb nyomást képes adni a gálic-oldatnak, ez által sokkal vékonyabb permetréteget bocsajt a szőlőlevélre, így a felesleges gálic-pazarlás ki van zárva.

KAPHATÓ:

ERDÉLYI PÁL

vaskerkedése és gépraktárában

Tapolcza, főtér.

Ugyanott kaphatók „Austria” és eredeti Vermorel **permetezők** és egyéb szőlőszeti- és mezőgazdasági gépek, u. m. borsajtók, kenegzők, szecskavágók, répavágók, rosták, konkolyválasztók, varrógépek a legjobb minőségben és a legolcsóbb napiárban.

nak találó aesthetikai jellemzése, az egyes műremek magas színvonalu elemzése: formáiban, tartalmában egyaránt élvezetes tanulmányt tették ezt az ismertetést, melynek mély hatását a szónoki lendület még inkább fokozta. Ennek a tapocza és éljenzéssel fogadott értekezésnek keretében, mintegy illusztrációul, valóságos kis szavaló verseny volt beleillesztve. Leszner Irma az Ágota kisasszonyt szavalta el diskret árnyalással, izléssel; Klein Malvin közvetlen hatással a varrógép meséjének hőst, a nemeslelkű Terézt szólaltatta meg szívhez szóló, őszinte hangon. Freller Teréz a Jehova Jóbjának szenvedéseit tolmácsolta drámai erővel, igen mély hatást keltve. Végül a vendég Lázár Vilma a Tűzek című mély értelmű, ragyogó formájú versnek kellően átgondolt, művészi előadásával ragadta zajos tapsra a hallgatóságot. A nagyszámú közönség ezuttal ismét egy magas színvonalu irodalmi ismertetés impressziójával távozott az ülésről.

A tapolczai vizesréteket lecsapoló társulat, mint olvasóink előtt ismeretes, a község déli oldalán elterülő vizes réteket lecsapolni határozta, melynek költségeihez dr. Darányi Ignác m. kir. földművelésügyi miniszter, e célra felvett összegből, 15 ezer koronát adományozott, mint soha vissza nem térítendő segélyt. Ezután már csak egy közgyűlési határozatnak kell kimondani, hogy a társulat a lecsapolás többi költségeit fedezi, ami aránylag, tekintve a nagy értéknyereséget, amelyet a gazda a lecsapolással nyer, igen csekély lesz. A munkálatokat a kulturmérnökség felügyelete mellett kell végeztetni, melynek helyes keresztülvitelét egy állami kiküldött szakértő fogja felülvizsgálni. A 15 ezer korona utólagos elszámolás mellett fog kiutaltványoztatni, amit a miniszter csak azért adott, mivel az érdekelték kiscgazdák. Amint a kereskedelemügyi minisztertől a munkálatokra az engedély megérkezik és az jogerőssé válik, az árlejtés útján kiadandó munkálatokat megkezdik s még ebben az évben be is fejezik. A földmives nép iránt tanúsított jóindulatának ismét egy újabb bizonyítéka ezen adománya dr. Darányi Ignácnak, aki iránt a tapolczai érdekelt gazdák örök hálával tartoznak. De elévülhetlen érdemet szerez Vastagh János tanár, ki ezen nehéz ügy lebonyolításának munkálatait, utánjárását, sőt anyagi áldozatot sem kimélve a dolgot dülőre viszi.

Sümege ünnepe. Mult vasárnap fényes ünnepély keretében és nagyszámú közönség jelenlétében leplezték le nagynevű jövendőjének Ramazetter Vinczenek, Istók János szobrász művész által készített szép ércszobrát. Az ünnepélyen jelen volt gr. Batthyány Pál főispán, Arvay Lajos alispán, dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelő és sok intelligens közönség. Szép ünnepi beszédet mondott dr. Lukonics Gábor a szoborbizottság elnöke.

Muraköz egyházi visszacsatolása. Ismeretes az a mozgalom, amelyet Zalamogye kifejtett, hogy a Muraköz egyháziilag is Magyarországhoz csatoltassék. Most legújabbán átirt a dunántúli vármegyékhez, hogy e tárgyban az országgyűléshez intézett feliratát támogatassék. Mint értesülünk, az összes megyék örömmel tették magukévá az ügyet és először Vasvármegye nyilatkozott, kikérve a szombathelyi egyházmegye püspökének véleményét, aki hazafias szellemben irt átiratában nemzeti szempontból az átcsatolást feltétlenül szükségesnek tartja. Ismeretes a muraközi horvát papok magyarellenes érzelmé, amelylyel szemben hiába küzd a magyar tanító, ha azt a község lelkesze lerontani iparkodik, amire, sajnos, nap-nap után van példa.

A hűség jutalma. Kocsis Péter tapolczai bérés 36 éven át szolgálta hűen, becsületesen a Mojzer családot mint bérés. A hűség eme haszantartó megnyilatkozása eljutott a nép valódi atyjához dr. Darányi Ignác földművelésügyi miniszterhez, ki a hű cseléd részére díszes oklevelet és 100 korona jutalmat adott melynek hivatalos átadása a mult vasárnap a templom előtt volt ünnepély keretében folyt le. Már a templomban a predikáció után megemlékezett Ley József prépost-plebános, a hű cselédnek kenyéradó családjáról, jelezvén azt, hogy a hosszú 36 éven át tel-

jesített hű munkában az Istenfélelem és keresztényi érzések voltak azon erények, melyek Kocsis Pétert vezették. Mise után a templom előtt nagy számú közönség jelenlétében szép beszédet mondott Forster Elek gazdaköri elnök jelezvén öngyméltósága a földművelésügyi miniszter figyelmét, aki még a legkisebb emberek szorgalmát és hűségét is észreveszi és jutalmazza. De jó gazdának van — ugymond — jó cselédje és viszont, élteti a jó gazdával a Mojzer családdal a hű szolgát is kinek átadja a földművelésügyi miniszter által adott díszoklevet és száz koronát. Majd dr. Mojzer György a család nevében kéri Forster Elek gazdaköri elnököt, hogy köszönetüket öngyméltóságánál tolmácsolni kegyeskedjék. Végül a jutalmazott szolgálja mond néhány keresetlen szóval őszinte köszönetet. Valóban jól esik látnunk, hogy a mostani szociális világban, akad oly hű cseléd, ki a téves és félrevezető szavaknak fel nem ül, meg is kapta és kapja mindenkor jutalmát az igazi érdem és hűség meg akkor is, ha az a legszegényebb foglalkozású ágbn nyilatkozik meg.

Permetezzünk. A hosszú szárazságra csendes esőt kaptunk, utána ismét meleget, amely a peronosporának nagyon kedvező időjárás. Rövid egy-két nap alatt felléphet a pusztító gomba. A szőlőhajtás már két-három araszos, a gyenge növést hamar ellepí a baj, siessünk és permetezzünk, mert ha a peronospora egyszer felüti a fejét, akkor hiába ellene a védekezés. Az ősdi, tudatlan gazda a Péter-Pál hetét lesi, akkor akar permetezni. Le a babonás, tudatlan hittel, aminek már sok szőlősgazda drágán adta meg az árát.

Eszküvő. Marton Manó budapesti gyógyszerész folyó évi június hó 7-én délben esküszik örök hűséget a Dohány-utcai izr. templomban Braum Margit kisasszonynak.

Hivatalos órák a tapolczai m. kir. adóhivatalban június hó 1-től szeptember hó 30-ig hetköznapokon délelőlt 7 órától délután 1-ig, vasár és ünnepnapokon pedig 9—11 óráig lesznek megtartva.

Életmentés. Tegnap ebéd után egy 8 éves kis leány fürdött a tapolczai tóban. A mély vízbe jutva elmerült. Mojzer Endre a tóparton lévő lakáson értesült az esetről, gyorsan leveleve felsőruhát, a vízbe ment, a kis leányt kihozta, akit csak hosszabb életmentési kísérlet után sikerült eszméltre hozni. Elismerés a derék életmentőnek.

Rendet kérünk. Megkezdött a fürdés. A feiső malomnál egy-egy csoport suhanc fürdik és ugrál a parton Adám kosztümben. A hatóságot kérjük, e közszemérem elleni kihágás megszüntetésére. Ne aludjunk.

Tanárok nyaralótelepe a Balaton mellett. Az ország tanarai között mozgalom indult meg, hogy a Balaton somogyi partján fonyód és Belatelep mellett a vasútvonal és a Balaton vize között lévő nagy területen tanári nyaralótelepet létesítsenek. Mint halljuk a mozgalom már annyira előre vitte az ügyet, hogy a jövő hónapban a parcellázást és utána csakhamar az építkezést is megkezdik. Így népesül be lassan-lassan az egész Balatonpart. Mily későn ismerjük fel fenséges tavunknak valódi értékét.

Darányi Ignác és a síófokiak. Síófok nagyközség Darányi Ignác földművelésügyi miniszternek a Balatonvidék felviragoztatása érdekében kifejtett nagyarányu munkálkodásáért, hálájának és köszönetének elismeréséül a község legnagyobb terét nevével „Darányi Ignác tér”-nek nevezte el, amely határozatáról táviratban értesítették öngyméltóságát, ki megleghangu sürgőnyvel köszönte meg a szép megemlékezést.

Leégett a fonyódi fenyes. Az a remekszép kies partrezslet, amely Fonyód és Mária-telep között húzódott el, a mult szombaton, állítólag a délviasut egy mozdonyából kiugrott szikrától meggyulladt és a nagy szárazságban a tűz rohamosan terjedt tovább. A szomszéd faluból siettek a tűz oltására és annak tovább terjedését sikerült megakadályozni, s így az erdő kis része égett csak le. A tűz okozta kárt valószínűleg a déli vasutnak kell majd megtéríteni.

A betegsegélyző pénztár hivatalos órái.

A tapolczai ipartestület tudja az érdekeltekkel, hogy a betegsegélyző pénztári tagdíjakat július hó 1-étől kezdve minden hétfőn délután 5 órától 7 óráig szedi be.

Szőlőkaró cementből. Több aradmegyei birtokos „Szabadalmazott Cementkaró-gyár Részvénytársaság” cég alatt szőlő és egyéb karóknak előállításával foglalkozó vállalat létesítését tervezi. Ha a találmány bevállik, akkor szőlőink szebb képet is nyújtanak a haszon mellett, mert mint halljuk a karók ára igen kedvező arányban van azok tartósságával és más előnyeivel a fa karókkal szemben.

Szerelmi dráma, ami nem sikerült. Leitold József szerelmi viszonyt folytatott Varga Lina díszeli varróleánnyal, ki folyó hó 30-án reggel 7 órakor Leitold lakására ment és Leitoldnéra az ablakon keresztül kétszer rá lött de nem talált. Leitoldné kocsin Tapolczára jött a csendőrökért. Ezalatt a leány a falu végén várta az asszonyt, hogy lefőjje, de mikor meglátta, hogy az csendőrökkel jön, hazafutott és magára zárta az ajtót. A csendőrök csak az ajtót felnyitvatva tudtak a szobába menni a hol a leányt tartoztatták és Tapolczára hozták.

KÖZGAZDASÁG.

Veszélyes kártevő a szőlőkben.

(Az „Ino ampelophaga Bayle” lepkeének a hernyója.)

Már évek óta tapasztalhatjuk, hogy a szőlőkben tavaszkor a termőcsapokon lévő rügycsok a kifakadásoktól fogva a hajtások nagyobb mérvű kifejlődésig — tehát április hó második felétől május hó végéig — egy hernyó nem lép fel a szőlőtőkékben, mely az első időben a kifakadó rügycsokba furódik, annak tenyészcsucsát kirágván, későbbben a fiatal hajtások vitorláján valamint lombzatán nagymérvű rágásokat idéz elő és ez által tetemes károkat okoz.

A kicsi, szürkésbarna szőrös hernyó a lombok alsó oldalán szokott előfordulni, mert meleg nappal az árnyékos helyre húzódik s minthogy behúzódik a tőkefej, czomb, csercsapok stb. repedéseibe, valamint a karókéba is. A hernyónak jellegzetes és sajátos tulajdonsága az, hogy csekély rázás folytán lehullik és a föld alá húzódik. A hernyó ellen ép úgy védekezhünk, mint a firkáló (Eumolpus vitis) ellenvédekezésnél használt bogarfogó tálcával. A m. kir. állami rovar-tani állomás a következőket rendeli el az „Ino ampelophaga Bayle” hernyó irtására nézve: Ha valaki kézzel akarja szedni, az úgy fogjon hozzá, hogy a tőke alá lepedőt vagy vékony pleből való bogártálcát terít, a hernyót előbb ide lerázza s onnan olyan edénybe önti, a melyekben kis petroleummal kevert víz van. A bogártálca kerek, 80—100 centiméter átmérőjű; egyik oldalán keskeny bevágása van a közepéig, hogy a tálcát a tőke tövéhez helyezhessük s a tőke a tálcá középebe jusson. A szedést a hernyó jelentkezésétől kezdve, tehát április hó vége, májustól kezdve addig kell folytatni, míg van hernyó, legalább többször meg kell ismételni. A szedéssel nem szabad késni, hogy ne legyen alkalom a hernyó eltávolodására.

Vetter K. Pál m. kir. központi szőlőszeli és borászati felügyelő.

Köszönet.

Felejtetetlen halottunk Frisch Lipótné elhalálozása alkalmával úgy egyesek, mint egyesületek által tanúsított részvétet ez uton is hálásan megköszöni.

A gyászoló család.

Tapolcza, 1908.

Nyilvános köszönet.

Boldogult Frisch Lipótné elhalálása alkalmából a Frisch család 200 koronát adott át azon célból, hogy ez a helybeli r. k. szegények között osztassék fel.

Az intencionak eleget téve, alulírottak nyugtázzák, hogy a fenti összeget 47 szegény között — a körülmények kívánta módon osztották fel.

Fogadja a t. család a szegények nevében is hálás köszönetünk nyilvánítását.

Tapolcza, 1808. május 24-én.

Léts Károlyné Vastagh Jánosné.

Nyilvános köszönet.

Boldogult Frisch Lipótné szül. Frisch Julia urnó halálása alkalmából koszoru megváltás címen szegények segélyezése céljából adakoztak:

Frisch Lipót és családja	200 K.
Tapolczai Kórházegyesület	20 "
Frisch László	20 "
Pollák Adolfné	20 "
Neményi Geza	10 "
Varjas Gábor dr.	10 "
Lőke Mór dr. és neje	10 "
Rosenberger Bernátné	10 "
Lederer Sándor és neje	10 "
Schwarz Jenő és neje	4 "
Berger Sándor dr.	10 "
Berger Vilmos	20 "
Wolf Gyula és neje	4 "
Wittmann Ignác vő	50 "
Ney Zoltán	5 "
Schütz Zsigmond	5 "

összesen 408 K.

Mely nagylelkű adományért a segélyezettek nevében hálás köszönetet mond.

Tapolcza, 1908. május hó 9-én.

A tapolczai „Izv. Szent Egylet” elnöksége.

Piaci árak.

május 31-től.

Liszt:

Buza:	D.	0	1	2	3	4	5	
		38	38	36	34	32	30	18 korona.
Rozs:	I.	II.	V.	K.				
	32	30	14	13	korona.			
Tengeri:	Liszt	kása	dara					
	20	22	18	korona.				

Gabona:

Buza	Rozs	Tengeri	Árpa	Zab	Burgonya
23	20	16	16	17	5 kor.

APRÓ HIRDETÉSEK.

ELADÓ HÁZ. Tapolczán, a Csányi László- és Csobánczi-utcák sarkán lévő ház, mely áll 3 szoba, 1 üzlethelyiség, 2 konyha, 2 kamra, faház és pinczéből, — pálinkamérés, dohányárusítás és vegyeskereskedésnek igen alkalmas, — szabad kézből eladó vagy bérbe adó. Bővebbet Lénárt Mihály.

TISZTA FAJTÁJU Berkshirei süldő eladó Csöndes Józsefnél Tapolczán.

KIADÓ 2 kétszobás lakás. Az egyik K 120, a másik 160 fit. Bővebbet a kiadóhivatalban.

ELADÓ HÁZ. Egy négy, és egy két szobás lakásból álló ház, istállóval eladó, vagy bérbeadó. Bővebbet Virius Vincénél.

TAPOLCZAI LAPOK

május 31.

HIRDETÉSEK.

ERDŐS FERENCZ

hatóságilag engedélyezett jelzalog pénzkölcsön közvetítő ügynöksége

Tapolcza.

Ajánlja a tisztelt kölcsönt igénylő közönség becses figyelmébe olcsó kamatu készpénzkölcsönöit, u. m.: közönséges vagyis állandó kamatu kölcsönt 6 és 5 es fél százalakra.

Törlesztéses kölcsönt, melynél a kamattal lefogy a tőke is, 7-6 es fél százalakra.

Záloglevél kölcsönöket 4 es fél es 4 százalakra a becsérték háromnegyed értékeig.

Drágább kamatu kölcsönöket illetékmentesen cserélek át olcsóbb kamatuakra.

Szükséges iratok: Telekkönyvi kivonat, kataszteri birtokiv és községi becsübizonyítvány.

Levél- és szóbeli felvilágosítással díjtalanul szolgál. Levelekhez 20 fillér válaszbélyeg csatolandó.

Étvágyhiány és emésztési zavaroknál igen ajánlatos a ROHITSCHI TEMPLOMFORRÁS használata.

Idült és chronikus eseteknél a „Styria-forrás” (erősebb) használandó.

Főraktár Magyarország részére: HOFFMANN JÓZSEF Budapest, V. Béthory-utca 8.

PAUK VILMOS

vaskereskedése

TAPOLCZA.

Ajánlja állandóan nagy választéku raktárát, mindenféle, a szőlőkezeléshez szükséges gépekből u. m.:

permetező, szénkénegezők, porozók és lepkefogó lámpák,

továbbá a legnagyobb választék szőlőprésekből

Azonkívül állandó raktárt tartok mindennemű gazdasági gépekből.

Görcs-csillapító, szelhajtó

Hodony-csöppök

1844 óta használatban levő étvágygerjesztő, emésztést elősegítő háziszser.

Egy üveg ára 1 korona.

Két üvegnél kevesebb (2 korona 50 fillér utánvét mellett) postán nem küldetik.

Beszerezhető:

Bittner Gyula gyógyszerárában Gloggnitz (Alsó-Austria.)

4065/l. 1908.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a tapolczai m. kir. adóhivatalnál a hivatalos órák folyó évi június 1-től kezdve bezárólag szeptember 30-ig hétköznapokon délelőtt 7 órától délután 1-ig, vasár- és ünnepnapokon pedig délelőtt 9-11-ig fognak tartatni.

M. kir. adóhivatal Tapolcza, 1908. május 23-án.

Cunf pénztáros.

Faragó ellenőr.

Non plus ultra

a jelenkor legjobb peronoszpóra fecskendője, kivethető szélkazánal, melynek javítása óriási idő és pénz megtakarítással jár, a szélkazán mástélszer akkora, mint más permetezőknél, így sokkal nagyobb nyomást képes adni a gálic-oldatnak, ez által sokkal vékonyabb permetréteget bocsájt a szőlőlevélre, így a felesleges gálic-pazarlás ki van zárva.

KAPHATÓ:

ERDÉLYI PÁL

vaskerkedése és gépraktárában

Tapolcza, főtér.

Ugyanott kaphatók „Austria” és eredeti Vermorel permetező és egyéb szőlőszeti- és mezőgazdasági gépek, u. m. borsajtók, kénegezők, szecskavágók, répavágók, rosták, konkolyválasztók, varrógépek a legjobb minőségben és a legolcsóbb napiárban.

PREISZ MANÓ

cím-, szobafestő és mázoló,
Tapolca, Uj-utca.

Elvállal minden e szakmába vágó munkát u. m.: üveg-, cím-, temető-, szoba- és díszfestést a legmodernebb kivitelben és lehető legjutányosabb árak mellett.

SZOLLÁR GÁSPÁR

épület és műlakatos
Tapolca. Arany János utca.
A zárdakert átellenében.

Készít minden e téren előforduló épületvasalást, modern takaréktűzhelyeket, lépcső-, sir- és erkélyrácsokat és vaskapukat.

Elfogad szivattyús kutak felállítását és javítását, borfejítő, szenkénevező és permetező gépek javítását a lehető legjutányosabb árak mellett.

KOCSY FERENCZ

szobafestő és mázoló
Tapolca.

Elvállal minden e szakmába vágó munkát, ugymint templom-, szoba- és czimfestést, valamint mázolás, aranyozást és tapétázást a legmodernebb kivitelben, mérsékelt árak mellett.

HIRSCH JÓZSEF

HENTES ÜZLETE ÉS FÜSTÖLŐJE
Tapolca (Főter.)

Allandó nagy raktár:

Füstölt sonka, füstölt hus, füstölt szalonna és szalámból,

Friss sertéshus, I. rendű sertés-zsir, hár és zsirszalonna.

Főtt sonka, nyelv és hideg felvágottak.

NAPONTA SAJÁT KÉSZÍTÉSŰ FRISS VIRSLI, KALBÁSZ, PÁRIZSI ÉS SZAFALADÉ

Legolcsóbb napi árak.

TIRGRAM-POR

Az egyedüli szer, mely az összes rovarokat gyorsan és alaposan kipusztítja üvegben —.30, —.60, 1.— és 2.— koronáért kapható

TIRGRAM TINKTURA

csakis poloskák ellen üvegekben —.40, —.80, 1.20, 2.60 és 5.— koronáért kapható minden jobb drogériában, fűszer és festék-kereskedésben, ahol Tirgram-plakátok ki vannak függesztve. Ügyeljünk a „TIRGRAM“ névre. Gyár: Budapest. IV., Károly-u. 1.

Kapható Tapolcán: Kaszás Soma, Spiegel Rezső és Popper Gyulánál.

Elsőrendű
minőségű

FALITÉGLÁT,

francia hornyolt, szabadalmazott hornyolt és hódfarkú

TETŐCSEREPET és különféle idomtéglat

szállít bármely vasuti állomásra

PALLÓS IGNÁCZ

tabi góztégla, cserép- és agyagáru gyára

T. A. B. (Somogy megye).

Központi iroda: Budapest, VI. Hajós-u. 9.

ERNST EDE

kőfaragó és szobrász,

KESZTHELY. Tapolcai-utca.

Tudatom a n. é. közönséggel, hogy a Tapolczi kőfejtőt bérbe vettem, és ott sarkó-alapozáshoz, épületekhez és utszéli keresztkekhez, kútvakhoz a legjobb faragott köveket állítjuk elő.

Tapolczi lakosok a régi árban kapják a követ, melyre utalványt Biró Ignác urnál lehet váltani.

Együttal ajánlom a n. é. közönségnek

kőfaragó műhelyemet és sarkó raktáramat,

hol állandóan nagy választék van a legszebb sarkókból. u. m. márvány, gránit, szienit, labrador, kristalin stb. anyagokból, a legdíszesebb kivitelben.

Utszéli keresztkek, szobrok készítését terméskőből, vagy cementből a legjutányosabb árak mellett elvállalom.

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénsavas ásványvíz erre a legbiztosabb óvószer.

Kedvelt borviz!

Minden külföldi fölből hazánk természetesen szén-savas vizek királya:

a mohai

ÁGNES

Forrás.

Millemiumi nagy éremmel kitüntetve.

Kitűnő asztali, bor- és gyógyvíz, a gyomor-

égést rögtön megszünteti, páratlan étvágygerjesztő használata valódi áldás a gyomorbetegségeknek.

Főraktár Zalamegye és vidéke részére: HOFFMANN JAKAB FIA cégnél Keszthelyen.

Olcsóbb a szódaviznél!

Mindenütt kapható!